

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Disputatio Secunda De Religione Eclectica Seu Prudentum
ad Locum 1. Thessal. V.21**

**Hardtschmidt, Johann Nicolaus
Winter, Johannes Christoph**

Argentorati, 1705

VD18 11641991

§. 15

urn:nbn:de:bsz:31-105849

Accedit quod nulla prophetia Scripturæ Canonice unquam allata est voluntate hominis, sed acti à Sp. S. (Φερόμενοι) locuti sunt Sancti DEI homines; 2. Petr. 1, 21. igitur prophetia omnis examinanda est, juxta id quod Sancti homines locuti sunt, & juxta voluntatem DEI, quam Sancti DEI homines acti à Spiritu Sancto revelarunt, quam vel solus Paulus, se revelasse Ephesiis contestatus est Act. 20, 27. Hanc jam Analogiam in verbo Dei scripto Canonico haberi, & proinde ad illud tanquam normam esse instituendum examen & δοκιμασίαν, satis porro ostendit alterum quod in nostro textu continetur vocabulum & ad prædicatum pertinet, δοκιμάζειτε probate, quam probationem supra ostendimus includere cautelam & προσοχήν attentionem mentis sedulam ex Matth. 7. conf. Actor. 20, 28. Hæc vero attentio, hoc προσέχειν à Sancto Petro expresse alligatur Verbo Dei scripto, quod firmitus est oculari demonstratione, 2. Epist. 1, 19. *Et habemus firmiorem sermonem propheticum, ἢ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, cui benefacitis attendentes, ceu lucerna apparenti & lucens in loco obscuro, donec dies illucescat, & lucifer exoriatur in cordibus vestris; quem locum Scripturæ optimum & clarissimum à caliginosis objectionibus vindicavit & illustravit post alios etiam b. D. Dorscheus Dissertat. Theol. de Infallibili veritatis divinæ testimonio ex Esai. 8, 20. §. 27. 28. Cum ergo Prophetia vera ex Dei voluntate procedat, ad illam quoque examinanda est; hæc autem voluntas continetur & revelatur in eo verbo quod habemus, quod locuti sunt S. Dei homines, quodque scriptum est προφητεία γεγραφήσ 2. Pet. 2, 20. unde ad hoc verbum πᾶσα προφητεία omnis prophetia examinanda est. Deinde probatio prophetiæ omnis optime fit per attentionem ad sermonem propheticum προφητείαν τῆς γεγραφέσ, prophetiam Scripturæ juxta Spiritus S. testimonium expressum 2. Pet. 1, 19. unde ipso Spiritu Sancto teste, & interpretibus ac nuntiis Sanctis DEI hominibus; norma examinandi & probandi omnia, interpretationem Scripturæ, personas, dogmata fidem & mores, optima erit Scriptura Sacra, Verbum DEI scriptum cui & Nostrates & Ecclesia A. C. attendit. Atque ita non tantum Nostrates alias de Scriptura Sacra loquuntur,*

C

sed

sed in specie quoad hanc rem b. D. Dannhavverus de probat. Spirit. p. 9. 15. 51. Et habemus hic Consensum etiam Patrum, Hieronymus enim (cui Commentarii isti tribuuntur) T. 9. in locum nostrum f. 186. hæc commentatur: *Sive futura prædicentes, sive præterita differentes: tantum ut probetis, si LEGI non sunt contraria que dicuntur: si quid tale fuerit refutate. Nec aliter Ambrosius T. 5. Op. f. 392. Omnia ergo qua dicuntur, probanda monet: & quicquid sobrie & bene dictum fuerit, retinendum. Quæcunque enim Apostolorum & ipsius Domini dictis congruunt, ea bene dicta habenda sunt, & retinenda: ab his autem que inimica fidei videntur abstinendum — solent enim sub Apostolorum nomine & Ipsius Domini nefanda docere & adversa; ideoque omnia probanda monet, quia non possunt eloquia Domini esse diversa. Hinc est unde & Johannis Apostoli Epistola (1. Joh. 4.) Nolite, inquit, omni Spiritui credere, sed probate spiritus si ex DEO sunt: quia si multa bona dicat, in aliquo autem quod fidei adversum est promat, sciatur non esse Spiritus Sanctus.*

§. 16.

§. 16.

Dum autem Scripturam Sacram ita pro norma unica agnoscimus, eatenus non excludimus *Symbola* Ecclesiarum nostrarum, quasi unicuique de cætero apud nos integrum sit docere, vel credere quicquid libuerit, sed autoritatem Ecclesiasticam illis concedimus, quibus non cogimus conscientias, aut libertatem veram & piam Christiani hominis tollimus; non tamen pro sociis nostræ confessionis, aut membris nostræ Ecclesiæ agnoscimus, qui illis non præbent assensum; quo ipso non video quid veræ religionis libertatique conscientia decedat, ut quidem fictus *Erneling* putat c. 1. p. 4. Ita ut qui talibus Symbolis quæ ex verbo DEI descripta sunt, fidem suam adstrinxerit, non cogatur sub autoritatem humanam, ut dictus autor falso putat: nec melius alius talem fidem appellet *de re geformelten Glauben* in *Erici Friedlieb* indifferentismo p. 6. de qua re in sequentibus D. v. plura erunt dicenda. Sufficere interea possunt, quæ aureus liber *Formula* scil. *Concordiæ* in *Epitome* articulorum, de quibus controversiæ ortæ sunt, habet p. 572. *Sola Scriptura Sacra iudex, norma & regula agnoscitur;*

ad